

a i vode pro-  
nema uopće  
sizmom-lenji-  
pravo odvrat-  
olitike. Sred-  
izma, makija-  
o zna svatko,  
rati štampu i  
, bilo iz ino-  
ogrječno, kad  
ko. To je jed-  
same, a u glav-  
i mir. To mo-  
nešto razumi-  
narodnog zbi-  
la se ta hajka  
om graditelju  
ma našem pr-  
Titu.

! Drug Tito i  
i samo jači u  
rodnom životu,  
oji i ovogodiš-  
što se ta naša  
na praznim ri-  
n činjenicama,  
i na nepobit-  
ada. Činjenice  
umne hajke.

zmatranja, ne-  
penicima iz ri-  
broju mogli ja-  
anskog rada u  
ini, učinjeno je  
i u prva četiri  
i poduzeća do-  
a sumnjati, da  
i nadalje tako  
ja držimo nno-  
rijeća, naših za-  
važno, da nas  
loženje Prvog  
adovoljstvu po-  
potoženoje odlu-  
radni uspješno,

da se dalje radi po prokušanim metoda-  
ma i da se izbjegava ono, što se poka-  
zalo kao nedostatak. Na taj način treba  
da Prvog Maja gledamo velike opće pro-  
bleme, a ujedno i naše specijalne. Samo

tako ćemo biti na visini onoga što od  
nas zahtijeva naše doba.

Ciljevi i putevi su jasni, volja i snaga  
je tu. To je najbolje jamstvo za naše  
buduće uspjehe.

## O NORMATIVIMA UTROŠKA RADNE SNAGE NA RIBNJAČARSTVIMA

U svim granama naše industrije i po-  
ljoprivrede postoje službeni orijentacioni  
normativi utroška radne snage i materi-  
jala, koji su privremenog karaktera i  
koji se prilagođuju svakom proizvodnom  
kapacitetu, odnosno uslovima, koji djelu-  
ju na proizvodnju na dotičnom proiz-  
vodnom kapacitetu.

Na ovaj način ne samo da se stiču  
solidni podaci za planiranje proizvodnje  
i za sastavljanje proizvodno-financijskih  
planova nego dolazi se do jednog od  
najvažnijih teoretskih pokazatelja u bor-  
bi za povećanje produktivnosti rada.

Ribnjačarska djelatnost i ribolov na  
otvorenim vodama stoje najslabije u po-  
gledu primjenjivanja realnih normativa  
utroška radne snage. Što se tiče norma-  
tiva utroška materijala, ovi su prilično  
realni i pouzdani, pa će se u daljnjem  
govoriti samo o normativima utroška  
radne snage.

Glavna direkcija za slatkovodno ri-  
barstvo u Zagrebu radila je i dosada na  
rješenju ovog zadatka sa zadovoljavaju-  
ćim uspjehom, ali će se tek u ovoj godi-  
ni moći izvući najvažniji zaključci, kon-  
kretizirati najvažniji podaci i izvršiti  
ispravak postojećih normativa.

Ovaj važan zadatak moći će se izvršiti  
zato tek u ovoj godini, jer kao putokaz i  
mjerodavna osnova mogu poslužiti sa-  
mo oni podaci do kojih se došlo empirij-  
skim, a manjim dijelom teoretskim pu-

tem, i to u periodu od oslobođenja do  
danas. Bezobzirna eksploatacija tla i vo-  
da, a u prvom redu radne snage u pe-  
riodu do okupacije, i za vrijeme okupa-  
cije na onom malom broju kapaciteta  
koji su povremeno radili za vrijeme  
okupacije, rezultiralo je ne saamo sa  
apsolutnom nezainteresiranošću radnika  
u pogledu proizvodnje i produktivnosti,  
već upravo sa neprijateljskim stavom  
radne snage prema svemu onome što je  
povećalo profite tadašnjih vlasnika do-  
tičnih objekata.

Jasno je, da iz ovog perioda se ne mo-  
gu crpiti nikakvi podaci već samo iz ovih  
razloga, a da ne govorimo o potpuno  
neplanskom gospodarenju vlasnika.

Podaci do kojih se došlo od oslobođe-  
nja do danas biti će najdragocjeniji za  
financijsko planiranje, obzirom na veli-  
ke nedostatke, koji su dosada postojali  
na ovom polju.

Prije svega potrebno je dobro promo-  
triti dosadašnje podatke (vidi str. 66).

Prije nego što bi se ti podaci ana-  
lizirali, potrebno je naglasiti da su veće  
ili manje razlike među pojedinim kapa-  
citetima prirodne, zbog raznolikosti us-  
lova pod kojima se rad na njima odvi-  
ja. Nabrajaćemo samo nekoliko od ovih  
uslova: površina pod vodom, položaj  
ribnjaka između sebe i prema zimovnja-  
cima, veličina pojedinih ribnjaka, boni-  
tet tla, konfiguracija zemljišta na kojem

ćina poduzeća ostvarivala neočekivano visoku nadplansku dobit, koja se pored velikog zalaganja radnih kolektiva mora svesti i na previše »orijentacioni« karakter ovih normativa.

Nesumnjivo je da bi bilo od velike koristi kad bi i ostala poduzeća u državi, sastavila slične analize te, usporedbom, donijela svoje zaključke i zapažanja po ovom predmetu, i njih objavila u odgovarajućim stručnim časopisima ili dostavila planskom sektoru Glavne direkcije za slatkovodno ribarstvo u Zagrebu.

Ovi podaci daju nam ujedno i smjernice kojim se treba nastaviti sa daljnjim radom u ovom pravcu u tekućoj godini:

1. Mješovita komisija, sastavljena od stručnjaka za proizvodnju, planera i predstavnika radnog kolektiva svakog pojedinog poduzeća, treba obići sva poduzeća, te:

a) revidirati postojeće normative točno normirajući pet glavnih radnih operacija (nasadivanje, meljava hrane, hranjenje, gnojenje i ribolov);

b) ispitati koji uslovi stvaraju negativne razlike u normativima u odnosu na poduzeće gdje su normativi najpovoljniji.

c) ispitati, koje organizacione i tehničke mjere treba sprovesti, da bi se uslovi i okolnosti koji nepovoljno djeluju na normative, uklonili odnosno smanjili, te sa ovim i sami normativi snizili, bez štetnog utjecaja na obim proizvodnje i kvalitet proizvoda.

d) ustanoviti koji se od sporednih radnih operacija mogu što preciznije normirati.

Ovdje se mora primijetiti, da je zadatak pod toč. d) vrlo važan, obzirom na veliki obim radova koji po svom financijskom karakteru spadaju u oblast općih troškova proizvodnje, a imajući u vidu da O. T. P. iznašaju približno 20% pune cijene koštanja.

Ovakove podatke bi trebala pripremiti i druga ribnjačarstva u ostalim Narodnim republikama, u okviru cjelokupnog materijala koji se odnosi na metodologiju planiranja cijena i izrade financijskog plana specijalno za ribnjačarstva, jer se može očekivati da će tokom ove godine doći do jedne konferencije rukovodilaca planskih sektora svih poduzeća ove vrste, u cilju izrade odgovarajuće metodologije za planiranje cijena i sastav financijskih planova za ribnjačarstva, ribogojilišta i poduzeća za eksploataciju otvorenih voda. K. S.

## PITANJE LOVOSTAJA NA NAŠIM VODAMA

U Ribarskom godišnjaku za 1950. god. objavljeni su ribolovno-zaštitni propisi za ovu godinu, izdani po Ministarstvu ribarstva, a prema kojima je od 1. III. do 30. IV. lovostaj za smuđeve. »Šaran« poduzeće za iskorištavanje otvorenih nizinskih voda u Osijeku, upozorilo je okružnicom još u veljači na te propise sve svoje službenike na terenu, svoje ribarske brigade i područne ribarske za-

druge i od 1. III. prestalo preuzimati smuđeve.

Savezno poduzeće za ribolov i preradu ribe »Dunav« u Apatinu, međutim, tih propisa nema i ono i nadalje preuzima smuđeve od svojih ribara. Kada sam u drugoj polovici mj. ožujka bio u Apatinu, razgovarao sam sa direktorom poduzeća »Dunav«, drugom Borisavljevićem, koji mi je razložio da oni sprovode